

UCHWAŁA Nr 0102-287/20
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w Olsztynie
z dnia 31 lipca 2020 roku

w sprawie badania zgodności z prawem uchwały Nr XX/180/2020 Rady Gminy Świątki z dnia 1 lipca 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Świątki do Fundacji „Fundusz Ziemi Olsztyńskiej” i udzielenia pomocy finansowej na rzecz programu „Fundusz Stypendialny”.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 07 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) oraz art. 91 ust. 1 i 3 z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713)

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność uchwały Nr XX/180/2020 Rady Gminy Świątki z dnia 1 lipca 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Świątki do Fundacji „Fundusz Ziemi Olsztyńskiej” i udzielenia pomocy finansowej na rzecz programu „Fundusz Stypendialny”.

Uzasadnienie

Rada Gminy Świątki na sesji w dniu 1 lipca 2020 r. podjęła uchwałę Nr XX/180/2020 w sprawie przystąpienia Gminy Świątki do Fundacji „Fundusz Ziemi Olsztyńskiej” i udzielenia pomocy finansowej na rzecz programu „Fundusz Stypendialny”.

W dniu 17 lipca 2020 r. przedmiotową uchwałę przedłożono Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Olsztynie, celem zbadania jej postanowień pod względem zgodności z prawem.

Pismem z dnia 22 lipca 2020 r. zawiadomiono Gminę Świątki, że uchwała ta będzie rozpatrywana na posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie (dalej Kolegium Izby) w dniu 31 lipca 2020 r.

Na podstawie art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Przedstawiciel Gminy Świątki nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium Izby.

Stosownie do art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzekanie o nieważności uchwał i zarządzeń, w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, zastrzeżono dla kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Przepis art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych stanowi, że właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach budżetu i jego zmian.

Kolegium Izby badając przedmiotową uchwałę na posiedzeniu w dniu 31 lipca 2020 r. stwierdziło, że Rada Gminy Świątki, jako podstawę prawną jej podjęcia wskazała art. 10 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

Zdaniem Kolegium, ogólne normy kompetencyjne zawarte w art. 10 i art. 18 ustawy o samorządzie gminnym nie mogą stanowić podstawy do podjęcia przez Radę Gminy Świątki uchwały w sprawie przystąpienia Rady Gminy Świątki do fundacji „Fundusz Ziemi Olsztyńskiej” i udzielenia pomocy finansowej na rzecz programu „Fundusz Stypendialny”.

Także wskazane w uchwale przepisy art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nie dają podstawy do udzielenia dotacji fundacji. Dotacje zgodnie z tymi przepisami mogą być udzielane jedynie jednostkom samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, gminie przysługuje na podstawie upoważnień ustawowych, prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Brak upoważnienia ustawowego do stanowienia aktów prawa miejscowego w danej materii oznacza, że nie podlega ono regulacji w tej formie prawnej, przy czym bez znaczenia pozostaje, czy dotyczyłoby ono uprawnień, czy nakładania obowiązków. Stanowisko takie znalazło potwierdzenie w wyroku WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 22 kwietnia 2009 roku sygn. akt: II SA/Go 88/09).

Podejmując uchwałę Rada Gminy Świątki w sposób istotny naruszyła przepis § 134 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" /Dz. U. z 2016, poz. 283 ze zm./, który stanowi, że podstawą wydania uchwały jest przepis prawny, który: 1) upoważnia dany organ do uregulowania określonego zakresu spraw, 2) wyznacza zadanie lub kompetencje danego organu.

Naruszony został również przepis art. 7 Konstytucji RP wyrażający zasadę legalizmu, który stanowi, że "organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa". Jak zauważył NSA w wyroku z dnia 9 kwietnia 2008 r. (II OSK 32/08), "samodzielności jednostek samorządu terytorialnego, jako wartości chronionej i gwarantowanej konstytucyjnie, nie wolno absolutyzować, skoro jednostki samorządu terytorialnego wykonują zadania publiczne "w ramach ustaw". Stosownie do art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a zatem samodzielność gminy istnieje tylko w granicach prawa".

Mając na uwadze powyższe, Kolegium Izby stwierdziło, iż uchwałę Nr XX/180/2020 Rady Gminy Świątki z dnia 1 lipca 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Świątki do Fundacji „Fundusz Ziemi Olsztyńskiej” i udzielenia pomocy finansowej na rzecz programu „Fundusz Stypendialny” podjęto bez podstawy prawnej, co stanowi istotne naruszenie art. 7 Konstytucji RP.

Zgodnie z ukształtowaną linią orzecniczą sądów administracyjnych, przyjąć należy, iż do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego (lub jej części) zaliczyć należy naruszenia: przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. II SA/Wr 1459/97).

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie postanowiło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium RIO w Olsztynie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania za pośrednictwem tutejszej Izby.

PRZEDSIĘDZIELA KOLEGIUM
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Olsztynie
Joana Bendorf-Bundorf

